

De manoen

De manoen ziet er heel anders uit dan andere kattensoorten, dat komt door zijn hele **lange, dikke vacht**.

De manoen heeft eigenlijk twee namen, hij wordt namelijk ook wel **Pallas' kat** genoemd. De kat is vernoemd naar de meneer die hem ontdekt heeft, hij heette Peter Pallas.

Inhoudsopgave

Inleiding	1
Waarom is het belangrijk om een spreekbeurt over de manoen te houden?	3
Wat voor soort dier is de manoen?	3
Verschillende soorten?	4
Basisinformatie over de manoen	5
Hoe ziet de manoen eruit?	6
Waar leeft de manoen?	7
Hoe leeft de manoen?	8
Waarom gaat het steeds minder goed met de manoen?	10
Waarom zou het erg zijn als de manoen uitsterft?	11
Wat kun jij doen om de manoen te helpen?	12
Wat doet Stichting SPOTS?	13
Hoe werkt Stichting SPOTS?	14
Leuke weetjes	15
Alle links	16
Bronvermelding	16

Waarom is het belangrijk om een spreekbeurt over de manoen te houden?

Omdat de manoen zo'n mooi dier is en omdat er steeds minder manoen op de wereld zijn. Het is heel belangrijk dat er mensen zijn die de manoen en andere dieren willen beschermen. Daarom moeten mensen weten dat de manoen een supermooi en bijzonder dier is. Als jij dat tegen je klasgenoten vertelt, worden zij misschien wel net zo enthousiast als jij!

Verderop kun je lezen wat je nog meer kunt doen om de manoen te helpen.

Wat voor soort dier is de manoen?

De manoen behoort tot de **katachtigen**. De katachtigen zijn verdeeld in **grote katten** en **kleine katten**. Het verschil wordt niet bepaald door hoe groot de kat is, maar door elf kleine botjes in de keel die samen het tongbeen vormen. Als de botjes aan elkaar zitten dan kan de kat spinnen en niet brullen. Dit zijn de 'kleine katten'. Dit zijn bijvoorbeeld de huiskat, de lynx en ook de manoen. Als de botjes niet aan elkaar vast zitten, dan kan de kat brullen maar niet spinnen. Deze katten behoren tot de 'grote katten' (bijvoorbeeld de leeuw, tijger en jaguar).

De manoen heeft ook een officiële naam. Dit is een **wetenschappelijke naam**. Deze naam is bedacht door wetenschappers die alle dieren een eigen unieke naam geven zodat er geen vergissingen kunnen worden gemaakt. Zo kunnen mensen in verschillende talen over een dier praten. De Latijnse naam van de manoen is **Otocolobus manul**.

Wil je de manoen in het echt zien? Dat kan! Je kunt de manoen in Diergaarde Blijdorp in Rotterdam zien.

Verschillende soorten?

Je kon al lezen dat alle dieren een **wetenschappelijke** naam hebben. Soms zie je daarachter nog een **derde** naam, bijvoorbeeld *Otocolobus manul ferrugineus*. Deze derde naam geeft de **ondersoort** van het dier aan. Er zijn kattensoorten die in verschillende gebieden voorkomen, en die gebieden **verschillen** vaak heel veel van elkaar in **landschap** of **temperatuur**. Ze leven dus in **andere omstandigheden**. Vaak zien die katten er in verschillende gebieden iets **anders** uit. Het zijn dan verschillende **ondersoorten**. Omdat er vaak veel discussie is om de diverse ondersoorten, benoemen wij deze niet verder in de spreekbeurten. Als je meer over ondersoorten wilt weten, kun je altijd kijken op onze website:

<https://stichtingspots.nl/onze-katten/alle-katachtigen/manoel-of-pallas-kat/>

Hieronder zie je de manoel in drie verschillende kleuren.

Basisinformatie over de manool

Stam:	Chordata (gewervelden)
Klasse:	Mammalia (zoogdieren)
Orde:	Carnivora (vleeseters)
Familie:	Felidae (katachtigen)
Geslacht:	Otocolobus
Soort:	manul
Lichaamslengte:	Ongeveer 49 - 55 centimeter
Staartlengte:	Ongeveer 21 - 31 centimeter
Gewicht:	3 - 5 kilogram
Levensverwachting:	In gevangenschap maximaal 16 jaar, in het wild waarschijnlijk minder

Hoe ziet de manoen eruit?

De manoen is een middelgrote katachtige. Door de **lange haren** lijkt de manoen ronder en dikker dan andere katachtigen.

Vacht

De manoen is goed te herkennen aan zijn langharige ruwe vacht. Zoals je eerder hebt gezien verschilt de vachtkleur per ondersoort, maar ook per seizoen! De vacht zorgt voor een goede camouflage in rotsachtige gebieden.

Oren

De oren van de manoen zijn klein en een beetje rond. Ook staan ze aan de zijkant van de kop. Dit is handig tijdens het jagen in open gebied, dan vallen de oren niet zo op.

Vacht

De manoen heeft een vrij lange, dikke staart. De staart heeft zwarte ringen, en het puntje van de staart is ook zwart.

Poten

De manoen heeft korte poten. De voetzolen zijn behaard, handig tegen de kou!

De manoen heeft brede bakkebaarden. De kin is wit van kleur. Met zijn **snorharen** kan de manoen ook in het donker de weg vinden. Zijn snorharen zitten aan de neus en kun je vergelijken met voelsprieten.

De manoen heeft **scherpe hoektanden**, waarmee hij zijn prooi kan vangen en vasthouden.

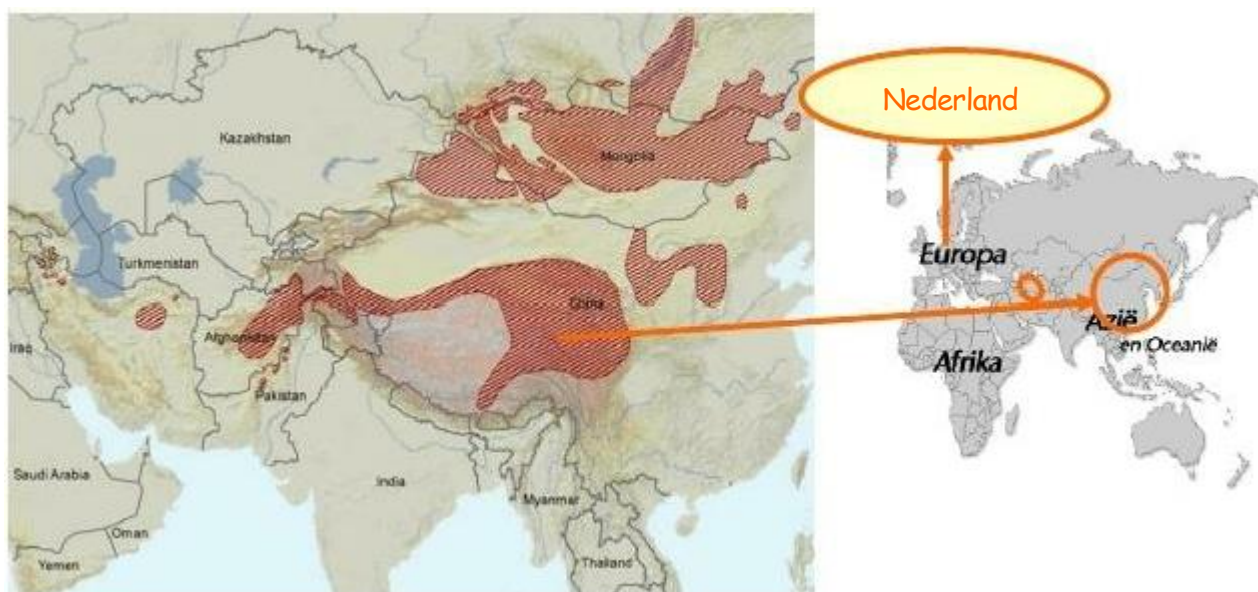
De meeste kleine katachtigen hebben spleetjes als **pupillen**. Vooral als het heel licht is, kun je dit goed zien. De manoen heeft ronde pupillen, zelfs als de zon fel schijnt.

Waar leeft de manoen?

De manoen komt voor in het continent **Azië**. In het plaatje kun je aan de rode kleur zien waar ze in Azië voorkomen. De meeste komen voor in Mongolië, China en de Tibetaanse hooglanden.

Het leefgebied van de manoen is **extreem** te noemen. In het leefgebied van de manoen kan het erg **koud** worden! Daarnaast valt er **weinig regen** en is er een lage luchtvochtigheid. Maar gelukkig is de kat goed aangepast aan deze omstandigheden.

De manoen is meestal te vinden in **rotsachtige gebieden**, ravijnen en open steppes. In gebieden met heel veel sneeuw komt de manoen liever niet.

Wist je dat...

Er ooit een manoen gevonden is die op een hoogte van 5.050 meter leefde? De hoogste berg van Nederland is daar niks bij... De Vaalserberg in Limburg is maar 322 meter hoog!

Hoe leeft de Manoel?

Een manoel leeft meestal alleen. Dit wordt ook wel **solitair** genoemd. De meeste kattensoorten, en ook de manoel, hebben een eigen **territorium**, zo wordt het gebied waarin ze leven genoemd. Om aan te geven waar de kat zijn of haar territorium heeft, sproeit hij met **urine** en laat **ontlasting** achter. Zo kan elke soortgenoot zien en ruiken dat hier al iemand woont.

De manoel is meestal in de **schemering** actief, maar ook wel overdag. Hij slaapt in holen tussen de rotsspleten en in kleine grotten.

De vacht van de manoel lijkt heel erg op de kleuren van zijn omgeving, kijk maar naar het plaatje hiernaast. Hij heeft een goede schutkleur, dit noemen we ook wel **camouflage**. Je kunt wel zeggen dat de manoel een verstoppertjesexpert is!

Voortplanting

De periode dat mannetjes en vrouwtjes manoels bij elkaar komen noemen we de **paartijd**. Dit is meestal in februari en maart. Na ongeveer 65 dagen worden er 3 tot 6 jongen geboren. De jongen zitten goed verstopt in een hol.

De jongen van kleine kattensoorten, en dus ook de manoel, worden ook wel **kittens** genoemd. Bij grote kattensoorten, zoals de leeuw, worden de jongen welpen genoemd.

Kittens zijn bij de geboorte nog helemaal **blind**, de ogen gaan na een paar dagen open. Als de kittens 4 tot 5 maanden oud zijn, mogen ze mee op jacht. Als de kittens ongeveer 5 maanden zijn, gaan ze weg bij hun moeder en beginnen ze hun eigen leven. Als de jongen 1 jaar oud zijn kunnen ze zelf ook kittens krijgen.

In dit filmpje kun je zien dat de kittens goed verborgen in een hol zitten:
<http://www.youtube.com/watch?v=XRWukoZCbIA>

De jacht en de prooien van de manoen

De manoen is een **carnivoor**. Dit betekent dat hij vlees eet. De dieren waarop de manoen jaagt, worden **prooien** genoemd.

Een manoen jaagt vooral op **fluithazen en kleine knaagdieren**, zoals woelmuizen en marmotten. Maar ze eten ook patrijzen, reptielen, insecten en dode dieren. Op het plaatje zie je een fluithaas, de favoriete prooi van de manoen!

Als de manoen op jacht gaat loopt hij voorzichtig en luistert goed of hij wat hoort. Meestal jaagt de manoen bij zonsopkomst en zonsondergang. Als de manoen een prooi heeft gezien, sluipt hij er voorzichtig op af... en dan vanuit een **hinderlaag** bespringt hij de prooi!

De manoen is zelf niet geheel veilig voor andere roofdieren. Vossen, wolven en grote roofvogels zijn **vijanden**. De manoen leeft gelukkig in gebieden waar de roofdieren niet zoveel voorkomen.

Wist je dat...

De manoen niet zo hard kan rennen? Daarom is het heel slim om een prooi vanuit een hinderlaag te vangen!

Waarom gaat het steeds minder goed met de manoen?

Voor de meeste kattensoorten geldt dat er vroeger meer katten waren dan nu. Dit geldt ook voor de manoen... Gelukkig is de manoen bijna overal beschermd, en mag er niet op gejaagd worden. Maar toch dalen de aantallen manoen. Een paar redenen waarom het niet zo goed gaat met de manoen:

- **Verlies van leefgebied** - Doordat er steeds meer mensen komen, worden de steden groter, komen er meer wegen, meer plantages en boerderijen, en zo blijft er steeds **minder ruimte** voor de natuur. Zo blijft er dus ook minder leefruimte over voor de manoen. De gebieden waarin de manoen leeft, raken ook steeds meer **versnipperd**. Wat eerst een groot aaneengesloten gebied was, zijn nu allemaal kleine losse stukjes. Dit betekent dat de manoen moeilijker naar andere gebieden kan trekken, en moeilijker soortgenoten kan vinden.
- **Jacht** - Mensen jagen wel eens op de manoen. Dit doen ze voor de mooie **vacht**. In veel landen is het verboden om de manoen dood te schieten, maar omdat het gebied zo groot is, kan de politie er moeilijk controleren.
- **Vergiftiging van de prooien van de manoen** - De mensen die in het gebied van de manoen wonen strooien gif tegen de knaagdieren, en schieten ze ook dood als ze de kans krijgen! Dit betekent dat er minder prooien overblijven voor de manoen. Als een manoen bijvoorbeeld een vergiftigde fluithaas eet, kan hij zelf ook ziek worden en doodgaan! De mensen vergiften de knaagdieren omdat zij gras eten, net zoals het vee van de mensen. Ze denken dan dat er te weinig gras overblijft voor het vee.

Er bestaat een lijst waarop staat hoe het met alle diersoorten van de wereld gaat. Dit is de **Rode Lijst**. Die lijst is gemaakt door een organisatie die het **IUCN** heet. IUCN staat voor de International Union for Conservation of Nature. In het Nederlands betekent dit: de internationale unie voor de bescherming van de natuur.

De manool staat ook op deze lijst, en heeft de status '**bijna bedreigd**'. Dit betekent dat er een kans is dat de manool uitsterft.

Waarom zou het erg zijn als de manool uitsterft?

Dat is een goede, en heel belangrijke vraag. Je hebt vast al op school geleerd over hoe **dieren in de natuur met elkaar samenleven**. Dieren en planten vormen "**voedselketens**". Dit betekent dat dieren elkaar nodig hebben om te overleven. Vergelijk de natuur maar met een auto. Als je daar 1 onderdeel uithaalt, dan rijdt de hele auto niet meer goed. En het is natuurlijk ook gewoon verdrietig als zo'n mooi dier er straks niet meer is.

Wat kun jij doen om de manoen te helpen?

Er zijn verschillende dingen die je kunt doen om de manoen te **helpen**. Maar misschien denk je 'wat kan ik nu doen'?

Manier 1:

Het is leuk en heel belangrijk als jij een **spreekbeurt** over de manoen geeft. Dan kun je jouw klasgenoten meer vertellen over deze mooie kat. En waarom het niet zo goed gaat met de manoen.

Tips!

- Begin je spreekbeurt met een **manoen-quiz**.
- Laat mooie **plaatjes** en **foto's** van manoen's zien.
- Laat **filmpjes** van manoen's zien, kijk maar eens bij de links of op YouTube.
- Deel aan het einde van je spreekbeurt **informatie voor ouders** uit aan je klasgenoten.

Neem de **Flyer** mee over Stichting SPOTS die ook bij de download zit.

Manier 2:

Je kunt **met je school of klas een actie voor de manoen** bedenken. Je kunt bijvoorbeeld een **sponsorloop**, **loterij** of **rommelmarkt** organiseren. Of misschien heb je zelf nog een veel beter idee. Met het geld dat je daarmee verdient, kunnen jullie als klas of school een project voor het **behoud van de manoen** steunen. Het geld kun je naar Stichting SPOTS overmaken en dan kun je erbij zeggen dat het geld bedoeld is voor de manoen. In de mail die we gestuurd hebben, zit ook een A4 'organiseer een kattendag'. Hierin staan leuke acties die jij en je klasgenoten kunnen uitvoeren om de manoen te helpen.

Op deze site vind je ook meer informatie:

<http://www.stichtingspots.nl/>

Wat doet Stichting SPOTS?

Er zijn in Nederland veel organisaties die zich voor allerlei dieren inzetten. Maar er was in Nederland **nog geen organisatie** die zich **inzet voor de katachtigen** die met **uitsterven worden bedreigd**. Daarom is in 2004 Stichting SPOTS opgericht. **SPOTS** staat voor **Save and Protect Our TreasureS** (bewaar en bescherm onze schatten). SPOTS betekent ook 'vlekken' (die veel katachtigen hebben) en SPOTS verwijst naar 'in de spotlights zetten'. Hiermee bedoelen we dat we zoveel mogelijk aandacht proberen te vragen voor de wilde katachtigen. Daarnaast staat SPOTS voor 'plekken'. Stichting SPOTS vraagt aandacht voor plekken op de wereld waar iets gedaan wordt voor natuurbescherming.

Knuffelfarms

Veel mensen bezoeken in Afrika en Azië projecten waar je kunt **knuffelen** met jonge tijgers en/of leeuwen. Deze dieren worden hiervoor speciaal gefokt en er wordt verteld dat deze dieren, als ze groot zijn geworden, worden teruggeplaatst in het wild. Maar dat kan helemaal niet! Dieren die gewend zijn geraakt aan mensen, kunnen niet voor zichzelf zorgen. Daarnaast is het eigenlijk heel erg zielig om te knuffelen met jonge leeuwjes of tijgers. De dieren worden namelijk al heel vroeg weggehaald bij hun moeder. En dat is verdrietig voor beide.

Stichting SPOTS probeert daarom ook voorlichting te geven over dit onderwerp.

Knuffelfarms noemen wij deze plaatsen waar je kunt knuffelen met dieren zoals leeuwen en tijgers. Wij willen duidelijk maken dat knuffelen met roofdieren zoals leeuwen en tijgers, helemaal niet goed is. In de flyer die je ontvangen hebt in de email, is meer informatie terug te vinden over dit onderwerp. Er is zelfs een aparte website waar je alles kunt lezen: www.knuffelfarms.nl

Hoe werkt Stichting SPOTS?

- SPOTS probeert in Nederland op allerlei manieren aandacht te vragen voor de katachtigen. Ze is bijvoorbeeld regelmatig **aanwezig in dierenparken, op scholen** en op **evenementen**. Hier vertellen de vrijwilligers van SPOTS over de **katachtigen** en dat heel veel van deze dieren met uitsterven worden bedreigd.
- Maar SPOTS ontwikkelt ook **informatiemateriaal over de katachtigen voor kinderen zoals jij die graag een spreekbeurt willen geven over katachtigen**. Op onze website kan iedereen van alles lezen over alle wilde katten die in de wereld leven.
- Daarnaast probeert SPOTS geld in te zamelen voor projecten die zij ondersteunt.

Op deze site vind je meer informatie:

<http://www.stichtingspots.nl/>

Leuke weetjes

Wist je dat...?

- 🐾 In het gebied waar de manool leeft het er wel 38 C tot -43 C kan worden?
- 🐾 De manool ronde pupillen heeft?
- 🐾 De vacht van de manool het dikst en langst is van alle katachtigen?
- 🐾 Deze vacht dient voor isolatie en als camouflage?
- 🐾 Het puntje van elke haar wit is?
- 🐾 Wetenschappers eigenlijk nog niet zo heel veel weten van deze kat?
- 🐾 Het aantal manools nog steeds daalt...?
- 🐾 De manool ongeveer 5,19 miljoen jaar geleden is ontstaan uit een Bengaalse tijgerkat?
- 🐾 De manool niet heel hard kan rennen?

Alle Links

Deze links kun je gebruiken voor handige **informatie**:

- <http://www.stichtingspots.nl/>
- <http://nl.wikipedia.org/wiki/Manoel>
- <https://www.allemaalkatten.nl/wilde-katten/manoel>

Deze links kun je gebruiken voor **mooie plaatjes**:

- <http://www.arkive.org/pallase-cat/otocolobus-manul/image-G141605.html>
- <http://www.pallasecat.com/pcat/photos/>
- <http://www.arkinspace.com/2011/04/manul-cat-that-time-forgot.html>
- <http://nl.depositphotos.com/stock-photos/pallas-kat.html>

Deze links kun je gebruiken voor **filmpjes**:

- <http://www.arkive.org/pallase-cat/otocolobus-manul/video-00.html>
- <http://www.savemanul.org/eng/video/index.php?area=sib>
- <http://www.youtube.com/watch?v=XRWukoZCbIA>

Gebruikte bronnen

- <http://www.stichtingspots.nl/>
- <http://www.arkive.org/pallase-cat/otocolobus-manul/>
- <http://www.planet-mammiferes.org/drupal/en/node/42?input=manul>
- http://animaldiversity.ummz.umich.edu/accounts/Felis_manul/
- <http://www.prospectparkzoo.com/animals-and-exhibits/animals/mammals/pallas-cat.aspx>
- <http://www.iucnredlist.org/details/15640/0>

Stichting SPOTS
L.P. van Mallandstraat 46
4754 AP Stampersgat
E: info@stichtingspots.nl
Tel: 06-4094 7232
www.stichtingspots.nl
www.knuffelfarms.nl
Rekeningnummer:
IBAN: NL90INGB0004611235
BIC: INGBNL2A

